

Reglur um aðgangsheimildir starfsmanna að upplýsingum í rafrænum sjúkraskrárkerfum á HVE

Inngangur

Samkvæmt lögum um sjúkraskrár nr. 55/2009 skal færa í sjúkraskrá með skipulegum hætti þau atriði, sem nauðsynleg eru vegna meðferðar sjúklings. Sjúkraskrár skulu færðar í rafrænu formi að því marki sem unnt er. Markmið með gerð reglna um aðgangsheimildir starfsmanna að rafrænum sjúkraskrárupplýsingum á Heilbrigðisstofnun Vesturlands (HVE) er tvíþætt. Annars vegar að tryggja skjótan aðgang heilbrigðisstarfsfólks að upplýsingum, sem nauðsynlegar eru til að tryggja sjúklingi þá heilbrigðisþjónustu sem hann þarfnast hverju sinni, og hins vegar að hindra aðgengi þeirra sem ekki þurfa á upplýsingunum að halda.

Reglurnar kveða á um aðgangsstýringu og eftirlit með aðgengi starfsmanna að upplýsingum um sjúklinga sem leita til HVE.

Reglurnar eru svo grunnur þeirrar trúnaðaryfirlýsingar sem heilbrigðisstarfsmenn undirrita.

Upplýsingakerfi sem innihalda sjúkraskrárupplýsingar falla undir Lög um sjúkraskrár nr. 55/2009, Lög um réttindi sjúklinga nr. 74/1997 og Lög um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga nr. 77/2000. Jafnframt gilda ákvæði reglna Persónuverndar nr. 90/2001 um öryggi persónuupplýsinga.

Auk þessa lagaramma hefur HVE sett sérstakar reglur um aðgengi að sjúkraskrá og verndun persónuupplýsinga, reglur um vinnslu persónuupplýsinga á HVE, þar sem fjallað er meðal annars um veitingu heimilda til aðgangs að upplýsingakerfum. Þegar um notkun gagna vegna vísindarannsókna er að ræða skal einnig liggja fyrir heimild vísindasiðanefndar og framkvæmdastjóra lækninga á HVE.

Skilgreiningar

Aðgangsheimild: Leyfi til að skoða upplýsingar í rafrænum sjúkraskrárkerfum. Aðgangsheimildir starfsmanna HVE skulu taka mið af þeim upplýsingakerfum sem eru í notkun á hverjum tíma á HVE.

Persónuupplýsingar: Persónuupplýsingar eru sérhverjar persónugreindar eða persónugreinanlegar upplýsingar um hinn skráða, þ.e. upplýsingar sem beint eða óbeint má rekja til tiltekins einstaklings, látins eða lifandi. Persónuupplýsingar á HVE geta því verið á formi skráðra upplýsinga sem og lífsýna frá einstaklingum, línurita, mynda og hljóðupptöku. (Lög um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga nr. 77/2000)

Rafrænt sjúkraskrárkerfi: Hugbúnaður sem notaður er til að stofna, varðveita og vinna með sjúkraskrár. (Lög um sjúkraskrár nr. 55/2009)

Sjúkraskrá: Safn sjúkraskrárupplýsinga um sjúkling sem unnar eru í tengslum við meðferð eða fengnar annars staðar frá vegna meðferðar hans á heilbrigðisstofnun eða starfsstofu heilbrigðisstarfsmanns. (Lög um sjúkraskrár nr. 55/2009)

Sjúkraskrárupplýsingar: Lýsing eða túlkun í rituðu máli, myndir, þ.m.t. röntgenmyndir, línurit og mynd- og hljóðupptökur sem innihalda upplýsingar er varða heilsufar sjúklings og meðferð hans hjá heilbrigðisstarfsmanni eða heilbrigðisstofnun og aðrar nauðsynlegar persónuupplýsingar. (Lög um sjúkraskrár nr. 55/2009)

Aðgangsheimildir, siðareglur og eftirlit

Aðgangsheimildir

Aðgangsheimildir starfsmanns byggjast á starfsgrein hans og stöðu innan stofnunarinnar og eru í samræmi við hlutverk og verkefni viðkomandi á hverjum tíma. Um nánari útfærslu fyrir einstakar starfsstéttir og sérstakan aðgang, s.s. fyrir teymi sem ekki starfa á afmörkuðum deildum, vísast í viðauka 1 um aðgangshópa sem notaðir eru til að skilgreina aðgang að sjúkraskrárgögnum.

1. Aðgangur er veittur með notkun persónutengds aðgangsorðs sem starfsmanni er úthlutað og ber hann ábyrgð á notkun þess. Samkvæmt lögum skulu heilbrigðisstarfsmenn, sem koma að meðferð sjúklings og þurfa á sjúkraskrárupplýsingum hans að halda vegna meðferðarinnar hafa aðgang að sjúkraskrá sjúklingsins. **Starfsmönnum er óheimilt að skoða eigin sjúkraskrárupplýsingar.**
2. Sá yfirmaður heilbrigðisstarfsmanns sem til þess hefur heimild framkvæmdastjóra lækninga skal senda umsókn um aðgang að rafrænum sjúkraskrárkerfum til aðgangsstjóra SÖGU á HVE. Í tilkynningunni skal koma fram nafn og kennitala viðkomandi heilbrigðisstarfsmanns, starfsstöð, stöðuheiti, starfskyldur (geta falist í stöðuheiti), tímabil ráðningar og annað er máli skiptir. Aðgangsstjóri veitir aðgang í samræmi við tilkynningu og sendir upplýsingar þar að lútandi til viðkomandi yfirmanns þegar gengið hefur verið frá ráðningarsamningi. Jafnframt skal aðgangsstjóri halda skrá yfir veittar

heimildir og fylgja eftir tímamörkum heimildanna er fyrir hendi eru. Aðgangsstjóri SÖGU sendir skrá um veittar og virkar heimildir reglulega til framkvæmdastjóra lækninga.

3. **Við starfslok er öllum aðgangsheimildum starfsmanna lokað** þegar í stað nema fyrir liggja heimild framkvæmdastjóra lækninga til annars fyrirkomulags. Slíkur aðgangur er veittur til að viðkomandi starfsmaður geti lokið frágangi nauðsynlegra gagna er varða meðferð sjúklings eða í öðrum lögmætum tilgangi og skal ástæðu getið þegar heimild er veitt. Verði aðrar breytingar á ráðningu eða starfsfyrirkomulagi starfsmanns skulu aðgangsheimildir endurskoðaðar án tafar. **Næsti yfirmaður viðkomandi starfsmanns ber ábyrgð á að tilkynna starfslok/breytingu á starfskyldum til aðgangsstjóra SÖGU.**
4. Yfirmanni er heimilt að veita nemendum í heilbrigðisfræðum tímabundinn aðgang að heilbrigðisupplýsingum á sama hátt og um starfsmann væri að ræða. Slíkur aðgangur skal bundinn við þarfir vegna náms á HVE og falla niður eigi síðar en þegar námsdvöl lýkur nema framkvæmdastjóri lækninga veiti heimild til annars.

Rafræn upplýsingakerfi sem eru í notkun og innihalda sjúkraskráupplýsingar á HVE:

1. Saga
2. ROS
3. RIS
4. Ljórinn (RIS2010 greiningarbúnaður og RISWEB skoðunarhugbúnaður)
5. Svæfingakerfi (File Maker)
6. Skagi (File Maker)

Síðareglur

1. Sú meginregla gildir við meðferð sjúkraskráupplýsinga á HVE að **starfsmaður skal einungis leita eftir þeim upplýsingum sem hann þarf á að halda í starfi sínu.**
2. Það telst eðlileg notkun sjúkraskráupplýsinga að skoða gögn um sjúkling er vistast á deild þar sem viðkomandi heilbrigðisstarfsmaður vinnur og þarfnast slíkt ekki sérstakra skýringa enda sé notkunin tengd meðferð viðkomandi sjúklings. **Starfsmaður sem skoðar og/eða vinnur á annan máta með sjúkraskráupplýsingar á HVE skal geta gert grein fyrir tilgangi notkunarinnar verði þess krafist.**
3. Óski sjúklingur upplýsinga um hver/hverjir hafi skoðað og/eða unnið með heilsufarsupplýsingar sem skráðar hafa verið um hann, ber HVE skylda til að veita umbeðnar upplýsingar. HVE áskilur sér rétt til að gera það án sérstakrar tilkynningar til heilbrigðisstarfsmanns/heilbrigðisstarfsmanna. Sjúklingurinn getur þannig átt þátt í eftirliti með því hvernig heilsufarsupplýsingar í sjúkraskrá eru nýttar (sjá 14. gr laga nr. 55/2009).

Aðgangsstýring:

Aðgangsstjóri SÖGU opnar fyrir aðgang starfsmanna HVE í samræmi við tilkynntar aðgangsheimildir. Við veitingu aðgangsheimilda skal sá yfirmaður viðkomandi starfsmanns, sem til þess hefur heimild framkvæmdastjóra lækninga, senda umsókn um aðgang að til aðgangsstjóra SÖGU með a.m.k. tveggja daga fyrirvara. Vísast nánar í eyðublað varðandi aðgang að rafrænum sjúkraskrárkerfum HVE. Aðgangsstjóri SÖGU veitir aðgang í samræmi við tilkynningu og sendir upplýsingar þar að lútandi til viðkomandi yfirmanns þegar gengið hefur verið frá ráðningarsamningi. Jafnframt skal aðgangsstjóri halda skrá yfir veittar heimildir og fylgja eftir tímamörkum ef fyrir hendi eru.

Eftirlit

Aðgangur heilbrigðisstarfsmanns að sjúkraskráupplýsingum í rafrænni sjúkraskrá skráist sjálfkrafa. Þannig er hægt að rekja hverjir hafa farið inn í sjúkraskrá.

Aðgangsstjóri SÖGU annast eftirlit í samráði við framkvæmdastjóra lækninga á HVE með því hvernig upplýsingar eru sóttar í rafræn sjúkraskrárkerfi á HVE og hvort það sé í samræmi við gildandi aðgangsheimildir. Komi fram vísbendingar um misnotkun skal það samstundis tilkynnt framkvæmdastjóra lækninga sem ber ábyrgð á eftirliti með meðferð og vörslu sjúkraskráupplýsinga á HVE.

Eftirlitsnefnd:

Eftirlitsnefnd skipuð framkvæmdastjóra lækninga og aðgangsstjóra SÖGU skal fylgjast með aðgerðaskráningu (log-skrám) og starfa eftir settum verklagsreglum sem samþykktar hafa verið af framkvæmdastjórn HVE. Með þeim skal tryggt að nefndin hafi kerfisbundið og virkt eftirlit með öllum handhöfum aðgangsheimilda.

Viðurlög

Brot á reglum þessum og misnotkun trúnaðarupplýsinga um sjúklinga á HVE geta varðað áminningu eða brottrekstri úr starfi auk kærðu ef um lögbrot er að ræða. (Dreifibréf Landlæknisembættisins nr. 2/2009)

Endurskoðun reglna

Reglur þessar skulu endurskoðaðar í heild sinni á tveggja ára fresti.

Viðauki 1. Aðgangshópar á HVE

- 1. Afgreiðsluhópur:** Starfsfólk í afgreiðslu hefur eingöngu aðgang að afgreiðsludeild sinnar starfsstöðvar.
- 2. Sjúkraskrárhópur–takmarkaður:** Sjúkraliðar, geislafræðingar, lífeindafræðingar og hjúkrunar- nemar hafa eingöngu aðgang að sjúkraskrár þeirra sjúklinga sem þeir hafa meðferðartengsl við og geta ekki sótt um útvíkkaðan aðgang.
- 3. Sjúkraskrárhópur–venjulegur:** Hjúkrunarfræðingar, lækningaritarar á heilsugæslu, læknanemar og sjúkra- og iðjubjálfarar. Hafa aðgang að sjúkraskrár þeirra sjúklinga sem þeir hafa meðferðartengsl við. Þessi hópur getur sótt um útvíkkaðan aðgang en þarf þá að skrá skýringu fyrir útvíkkuninni. Útvíkkun á aðgangi gefur ekki heimild til að skoða varða þjónustuflokka.
- 4. Sjúkraskrárhópur–fullur aðgangur:** Læknar á HVE og lækningaritarar á sjúkrahúsinu á Akranesi hafa aðgang að sjúkraskrár sjúklinga sem þeir hafa meðferðartengsl við. Getu sótt um útvíkkaðan aðgang en þurfa þá að skrá skýringu fyrir útvíkkuninni. Þessi hópur getur sótt um að sjá varða þjónustuflokka. Á HVE eru kvensjúkdómar varinn þjónustuflokkur.
- 5. Kerfisstjórahópur:** Kerfisstjóri SÖGU á HVE og staðgengill hans.

Tilvísun: Lög um sjúkraskrá nr. 55/2009

Ábyrgðarmaður skjals: Þórir Bergmundsson, framkvæmdastjóri lækninga á HVE

Gefið út á SHA 11. september 2007.

Endurskoðað og breytt 25. febrúar 2010

Endurskoðað og breytt í okt. 2012.

Samþykkt á fundi framkvæmdastjórnar HVE 7. nóv. 2012